

**LEGEA nr. 255 din 14 decembrie 2010, actualizată,
privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor
obiective de interes național, județean și local**

Cu modificările și completările ulterioare aduse de:

-
- Legea nr. 174 din 30 iunie 2015;
- **OUG nr. 55 din 14 septembrie 2016;**

CAP. I

Dispoziții generale

ART. 1

Prezenta lege stabilește cadrul juridic pentru luarea măsurilor necesare executării: lucrărilor de construcție, reabilitare și modernizare de drumuri de interes național, județean și local, lucrărilor de construcție, reabilitare și extindere a infrastructurii feroviare publice, lucrărilor necesare dezvoltării rețelei de transport cu metroul și de modernizare a rețelei existente, lucrărilor de dezvoltare a infrastructurii aeroportuare, precum și a infrastructurii de transport naval, lucrărilor din domeniul gospodăririi apelor, respectiv construcțiile hidrotehnice și lucrările anexe, acumulările de apă permanente și nepermanente, cantoanele de exploatare, digurile de apărare împotriva inundațiilor, construcțiile și instalațiile hidrometrice, instalațiile de determinare automată a calității apei, lucrările de amenajare, regularizare sau consolidare a albiilor, canalelor și derivațiilor hidrotehnice, stațiile de pompare, precum și altor construcții hidrotehnice realizate pe ape, lucrări de renaturare, reabilitare zone umede și de asigurare a conectivității laterale, lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare și dezvoltare a stațiunilor turistice de interes național, lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare, dezvoltare și ecologizare a zonei litorale a Mării Negre, lucrărilor de amenajare, dezvoltare sau reabilitare a pârtiilor de schi, cu instalațiile de transport pe cablu aferente, cu lucrările de amenajare, instalațiile și echipamentele de producere a zăpezii și gheții artificiale și de întreținere a pârtiilor, instalațiile pentru iluminatul pârtiilor de schi și alte echipamente necesare dezvoltării domeniului schiului, amenajarea, dezvoltarea sau reabilitarea pârtiilor destinate practicării celorlalte sporturi de iarnă - biatlon, bob, sanie, sărituri de la trambulină - a patinoarelor și echiparea cu instalațiile și echipamentele corespunzătoare, cuprinse în Programul național de dezvoltare a turismului "Schi în România", aprobat prin Legea nr. 526/2003, cu modificările și completările ulterioare, lucrărilor de interes național pentru realizarea, dezvoltarea și producerea de energie electrică, transportului și distribuției de gaze naturale, de extracție a gazelor naturale, lucrărilor de dezvoltare, modernizare și reabilitare a Sistemului național de transport al țiteiului, gazolinei, etanului, condensatului și gazelor nataurale și lucrărilor miniere de interes național pentru exploatarea zăcămintelor de lignit, care se execută în baza unei licențe de exploatare, lucrărilor pentru realizarea Sistemului național al perdelelor forestiere de protecție, lucrărilor pentru împădurirea terenurilor degradate, precum și, în situația în care nu există o altă soluție tehnică, lucrărilor de interes public de construcție, reabilitare și modernizare a infrastructurii de alimentare cu apă, a infrastructurii de apă uzată și lucrărilor de construcție, reabilitare și modernizare a stațiilor de epurare.

ART. 2

(1) În sensul prezentei legi, sunt declarate de utilitate publică următoarele lucrări:

a) lucrările de construcție, reabilitare și modernizare de drumuri de interes național, județean și local, precum și toate lucrările de construcție, reabilitare și extindere a infrastructurii feroviare publice, lucrările necesare dezvoltării rețelei de transport cu metroul și de modernizare a rețelei existente, lucrările de dezvoltare a infrastructurii aeroportuare, precum și a infrastructurii de transport naval;

b) lucrările din domeniul gospodăririi apelor, respectiv construcțiile hidrotehnice și lucrările anexe, acumulările de apă permanente și nepermanente, cantoanele de exploatare, digurile de apărare împotriva inundațiilor, construcțiile și instalațiile hidrometrice, instalațiile de determinare automată a calității apei, lucrările de amenajare, regularizare sau consolidare a albiilor, canalele și derivațiile hidrotehnice, stațiile de pompare, precum și alte construcții hidrotehnice realizate pe ape, lucrări de renaturare, reabilitare zone umede și asigurarea conectivității laterale;

c) lucrările de construcție, reabilitare, modernizare, dezvoltare și ecologizare a zonei litorale a Mării Negre, precum și a stațiunilor turistice de interes național;

d) lucrările de interes național pentru realizarea, dezvoltarea și producerea de energie electrică, transport și distribuție de gaze naturale, a extracției de gaze naturale, precum și lucrările de dezvoltare, modernizare și reabilitare a Sistemului național de transport al țiteiului, gazolinei, etanului, condensatului;

e) lucrările miniere de interes național pentru exploatarea zăcămintelor de lignit, care se execută în baza unei licențe de exploatare de către operatorii economici aflați sub autoritatea Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri;

f) lucrările de amenajare, dezvoltare sau reabilitare a pârtiilor de schi, cu instalațiile de transport pe cablu aferente, lucrările de amenajare a instalațiilor și echipamentelor de producere a zăpezii și gheții artificiale și de întreținere a pârtiilor, instalațiile pentru iluminatul pârtiilor de schi și alte echipamente necesare dezvoltării domeniului schiului, amenajarea, dezvoltarea sau reabilitarea pârtiilor destinate practicării celorlalte sporturi de iarnă - biatlon, bob, sanie, sărituri de la trambulină - a patinoarelor și echiparea cu instalațiile și echipamentele corespunzătoare, cuprinse în Programul național de dezvoltare a turismului "Schi în România", aprobat prin Legea nr. 526/2003, cu modificările și completările ulterioare;

g) lucrările de realizare a Sistemului național al perdelelor forestiere de protecție, precum și lucrările de împădurire a terenurilor degradate.

(2) Expropriator este statul român pentru obiectivele de interes național, județele pentru obiectivele de interes județean, iar municipiile, orașele și comunele pentru obiectivele de interes local.

(3) În aplicarea prevederilor prezentei legi, expropriatorul prevăzut la alin. (2) este reprezentat de:

a) Ministerul Transporturilor prin Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere - S.A., precum și prin Compania Națională de Investiții Rutiere - S.A., pentru toate lucrările de construcție de drumuri de interes național, prin Compania Națională de Căi Ferate «C.F.R.» - S.A., pentru lucrările de construcție, reabilitare și extindere a infrastructurii feroviare publice, prin Societatea Comercială de Transport cu Metroul București «Metrorex» - S.A., pentru lucrările necesare dezvoltării rețelei de transport cu metroul și de modernizare a rețelei existente, prin aeroporturile de interes național, pentru lucrările de dezvoltare a infrastructurii aeroportuare proprii, precum și pentru lucrările derulate în perimetrul de dezvoltare a aeroporturilor privind construcția de drumuri, de infrastructură feroviară publică, prin administrațiile portuare și/sau de căi navigabile, precum și instituțiile publice din domeniul de activitate al transporturilor navale, pentru lucrările de construcție, reabilitare și extindere a infrastructurii de transport naval, precum și pentru lucrările portuare de transport feroviar și rutier;

b) Ministerul Mediului și Pădurilor, prin Administrația Națională "Apele Române", pentru lucrările din domeniul gospodăririi apelor, și prin Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, pentru lucrările de realizare a Sistemului național al perdelelor forestiere de protecție, precum și pentru toate lucrările de împădurire a terenurilor degradate;

c) Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, pentru toate lucrările de construcție, reabilitare, modernizare și dezvoltare a stațiunilor turistice de interes național, pentru lucrările de construcție, reabilitare, modernizare, dezvoltare și ecologizare a zonei litorale a Mării Negre, lucrările de amenajare, dezvoltare sau reabilitare a pârtiilor de schi, cu instalațiile de transport pe cablu aferente, instalațiile și echipamentele de producere a zăpezii artificiale și gheții, de întreținere a pârtiilor, instalațiile pentru iluminatul pârtiilor de schi și alte echipamente necesare dezvoltării domeniului schiului, amenajarea, dezvoltarea sau reabilitarea pârtiilor destinate practicării celorlalte sporturi de iarnă - biatlon, bob, sanie, sărituri de la trambulină - a patinoarelor și echiparea cu instalațiile și echipamentele corespunzătoare, cuprinse în Programul național de dezvoltare a turismului "Schi în România", aprobat prin Legea nr. 526/2003, cu modificările și completările ulterioare;

d) Ministerul Economiei, prin operatorii economici producători de energie electrică, care funcționează sub autoritatea sa, pentru lucrările de producere a energiei electrice și pentru lucrările miniere de interes național pentru exploatarea zăcămintelor de lignit, care se execută în baza unei licențe de exploatare, prin Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice "Electrica" - S.A. București pentru lucrări de interes național de distribuție a energiei electrice, prin Societatea Națională de Gaze Naturale "Romgaz" - S.A. Mediaș pentru extracția gazelor naturale pentru lucrările de interes național de dezvoltare și distribuție a gazelor naturale și prin Societatea Comercială "Conpet" – S.A. Ploiești pentru lucrările de dezvoltare, modernizare și reabilitare a Sistemului național de transport a țiteiului, gazolinei, etanului și condensatului, precum și prin societățile de proiect care au acționari companii/societăți naționale/societăți comerciale cu capital majoritar de stat;

d^1) Ministerul Finanțelor Publice, prin Compania Națională de Transport al Energiei Electrice "Transelectrica" – S.A. București pentru lucrările de interes național de dezvoltare a transportului de energie electrică, și prin Societatea Națională de Transport Gaze Naturale "Transgaz" – S. A. Mediaș pentru lucrările de interes național de dezvoltare, modernizare, reabilitare a sistemului național de transport l gazelor naturale.

d^2) Agenția Națională pentru Resurse Minerale, pentru lucrările de dezvoltare și modernizare a sistemului național de transport al gazelor naturale.

e) unitățile administrativ-teritoriale sunt reprezentate de autoritățile administrației publice locale sau de aeroporturile de interes local pentru lucrările de dezvoltare a infrastructurii aeroportuare proprii.

ART. 3

Potrivit prevederilor prezentei legi pot fi expropriate bunurile imobile proprietate a persoanelor fizice sau persoanelor juridice, cu sau fără scop lucrativ, și a oricăror alte entități, precum și cele aflate în proprietatea privată a comunelor, orașelor, municipiilor și județelor, pe care se realizează lucrările de utilitate publică de interes național, județean și local.

CAP. II

Etapele procedurii de expropriere

ART. 4

Etapele procedurii de expropriere sunt:

- a) aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai lucrărilor de interes național, județean sau local;
- b) consemnarea sumei individuale aferente reprezentând plata despăgubirii pentru imobilele care fac parte din coridorul de expropriere și afișarea listei proprietarilor imobilelor;
- c) transferul dreptului de proprietate;
- d) finalizarea formalităților aferente procedurii de expropriere.

SECȚIUNEA 1

Etapa I - Aprobarea indicatorilor tehnico-economici

ART. 5

(1) În vederea realizării lucrărilor prevăzute la art. 1 și 2, expropriatorul prevăzut la art. 2 alin. (2) are obligația de a aproba prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin hotărâre a autorității administrației publice locale sau județene, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, după caz, potrivit legii, indicatorii tehnico-economici ai lucrărilor de interes național, județean și local, pe baza documentației tehnico-economice aferente, amplasamentul lucrărilor, conform variantei finale a studiului de fezabilitate, respectiv a variantei finale a studiului de fezabilitate, după caz, sursa de finanțare, precum și declanșarea procedurii de expropriere a tuturor imobilelor care constituie coridorul de expropriere, a listei proprietarilor așa cum rezultă din evidențele Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară sau ale unităților administrativ-teritoriale, sumele individuale aferente despăgubirilor estimate de către expropriator pe baza unui raport de evaluare întocmit având în vedere expertizele întocmite și actualizate de camerele notarilor publici și termenul în care acestea se virează într-un cont deschis pe numele expropriatorului la dispoziția proprietarilor de imobile. Amplasamentul lucrării se aduce la cunoștința publică prin afișarea la sediul consiliului local respectiv, prin afișare pe pagina proprie de internet a expropriatorului și va fi comunicat spre avizare și recepție Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară. Amplasamentul va fi materializat prin bornarea tuturor punctelor de coordonate care îl definesc pe acesta. Autoritățile administrației publice locale vor include coordonatele coridorului de expropriere în planurile urbanistice generale ale localităților. Actualizarea

planurilor urbanistice generale ale localităților și a regulamentelor locale de urbanism poate fi finanțată și de către expropriator.

(2) Documentația tehnico-economică aferentă lucrărilor prevăzute de prezenta lege se elaborează și se aprobă în condițiile Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, ale Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale celorlalte acte normative aplicabile în materie de investiții publice de către autoritățile prevăzute la art. 2 sau de către autoritățile administrației publice locale, după caz, și va conține varianta finală a studiului de fezabilitate.

(3) În înțelesul prezentei legi, coridorul de expropriere este stabilit pe baza studiilor de fezabilitate în varianta finală sau a documentațiilor de urbanism ori a documentațiilor topocadastrale, aprobate conform legii, și este aprobat odată cu indicatorii tehnico-economici, cu documentația de urbanism sau cu documentația topo-cadastrală, după caz, incluzând și lista imobilelor ce urmează a fi expropriate.

ART. 6

(1) În vederea realizării obiectivelor de ecologizare și de reabilitare a zonei litorale a Mării Negre, nu este necesară aprobarea indicatorilor tehnico-economici.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), exproprierea pentru cauză de utilitate publică se face în baza documentațiilor de urbanism și de amenajare a teritoriului ori a documentațiilor topocadastrale, inițiate de autoritățile administrației publice locale sau de către autoritățile administrației publice centrale, după caz, și întocmite în Sistemul național de proiecție Stereografic 1970.

(3) Realizarea lucrărilor de modernizare și dezvoltare a zonei litorale a Mării Negre se face pe baza indicatorilor tehnicoeconomici aprobați potrivit prevederilor prezentei legi.

SECȚIUNEA a 2-a

Etapa a II-a - Consemnarea sumei individuale și afișarea listei imobilelor ce urmează a fi expropriate

ART. 7

După aprobarea indicatorilor tehnico-economici, a documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului sau a documentațiilor topo-cadastrale, după caz, expropriatorul are obligația consemnării sumelor individuale reprezentând plata despăgubirii la dispoziția proprietarilor de imobile, individualizați conform listei proprietarilor, așa cum rezultă din evidențele Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară sau ale unităților administrativ-teritoriale, afectați de prevederile prezentei legi, precum și obligația afișării listei imobilelor ce urmează a fi expropriate și care fac parte din coridorul de expropriere, anterior notificării proprietarilor.

ART. 8

(1) Notificarea intenției de expropriere a imobilelor, precum și lista imobilelor ce urmează a fi expropriate se transmit prin poștă către proprietari. Lista imobilelor se face publică prin afișarea acesteia la sediul consiliului local respectiv și pe pagina proprie de internet a expropriatorului.

(2) În termen de 30 de zile calendaristice de la data notificării prevăzute la alin. (1), proprietarii imobilelor cuprinse în listă au obligația prezentării la sediul expropriatorului, în vederea stabilirii unei juste despăgubiri.

(3) Sumele individuale prevăzute la art. 7 pot fi suplimentate, prin hotărâre a Guvernului, la cererea expropriatorului, în situația modificării numărului de imobile necesar a fi expropriate, precum și în orice alte situații, temeinic motivate, inclusiv pentru situația prevăzută la alin. (2).

SECȚIUNEA a 3-a

Etapa a III-a - Transferul dreptului de proprietate

ART. 9

(1) În termen de 5 zile lucrătoare de la expirarea termenului prevăzut la art. 8 alin. (2), expropriatorul are obligația emiterii deciziei de expropriere.

(2) Decizia de expropriere constituie titlu executoriu pentru predarea bunului imobil, atât împotriva celor expropriați, cât și împotriva celor care pretind un drept legat de bunul imobil expropriat, până la soluționarea definitivă și irevocabilă a litigiului legat de proprietatea bunului imobil expropriat. Contestația asupra deciziei de expropriere nu suspendă transferul dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile în cauză.

(3) Decizia de expropriere se emite și își produce efectele și în situația în care proprietarii imobilelor cuprinse în listă nu se prezintă în termenul stabilit la art. 8 alin. (2), nu prezintă un titlu valabil sau nu sunt cunoscuți proprietarii, precum și în situația succesiunilor nedeschise sau a succesorilor necunoscuți ori nu se ajunge la o înțelegere privind valoarea despăgubirii.

(4) Transferul dreptului de proprietate asupra imobilelor din proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice în proprietatea publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și în administrarea expropriatorului operează de drept la data emiterii actului administrativ de expropriere de către expropriator, ulterior consemnării sumelor aferente despăgubirii.

(5) După efectuarea transferului dreptului de proprietate, expropriatorul solicită intabularea dreptului de proprietate asupra culoarului de expropriere în baza unei documentații întocmite pentru fiecare unitate administrativ-teritorială în parte, în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile. Ulterior operațiunii de intabulare, expropriatorul are obligația de a începe lucrările într-un termen considerat rezonabil, în funcție de complexitatea acestora.

(6) În vederea clarificării situației juridice a zonelor afectate de expropriere, expropriatorul va întocmi documentațiile cadastrale conform dispozițiilor legale aplicabile.

(7) În situația în care se expropriează doar o parte dintr-un imobil care nu este înscris în cartea funciară, pe baza măsurărilor executate de expropriator se determină atât suprafața expropriată, cât și cea neexpropriată. Numărul cadastral se acordă numai pentru suprafața neexpropriată.

ART. 10

În situațiile prevăzute la art. 9 alin. (3), persoanele îndreptățite să solicite despăgubiri au posibilitatea de a face dovada dreptului de proprietate în fața comisiei de verificare a dreptului de proprietate ori a altui drept real asupra imobilelor expropriate, potrivit prevederilor prezentei legi.

CAP. III

Documentațiile cadastrale

ART. 11

(1) Documentațiile cadastrale pentru imobilele expropriate se întocmesc prin grija expropriatorului, avându-se în vedere și dispozițiile Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Documentațiile vor cuprinde și date privind încadrarea lucrării în planurile de urbanism și amenajare a teritoriului, cu excepția lucrărilor prevăzute la art. 6 alin. (1), precum și planuri cu amplasamentul lucrării care se recepționează în termen de 10 zile lucrătoare de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, prin unitățile sale teritoriale. După recepționarea documentațiilor cadastrale, oficiile în a căror rază teritorială de activitate sunt situate imobilele expropriate vor proceda din oficiu la atribuirea numărului cadastral pentru suprafața neexpropriată și vor emite încheiere de respingere pentru imobilele aflate în coridorul de expropriere.

(3) Planul cu amplasamentul tuturor imobilelor expropriate, pe fiecare unitate administrativ-teritorială, care conține delimitarea imobilelor - teren cu sau fără construcții - expropriate va fi însoțit de anexa cu indicarea numelor deținătorilor, precum și a ofertelor de despăgubire, pe categorii de imobile, stabilite de evaluatori autorizați, se aduce la cunoștința publică prin afișarea la sediul consiliului local respectiv, unde va rămâne afișat până la finalizarea procedurii de expropriere, și prin afișare pe pagina proprie de internet a expropriatorului.

(4) Tabelele cu imobilele proprietate privată expropriate în condițiile prezentei legi, cuprinzând județul, localitatea, numărul cadastral, suprafața în metri pătrați și numele/denumirea proprietarului/deținătorului, conform documentației cadastrale, vor fi aduse la cunoștința publică prin afișare la sediul consiliului local al fiecărei unități administrativ-teritoriale pe raza căreia se află imobilele expropriate și pe pagina proprie de internet a expropriatorilor, cu 10 zile înainte de data începerii activității comisiei prevăzute la art. 18.

(5) Data începerii activității comisiei prevăzute la art. 18 și data la care vor fi afișate tabelele prevăzute la alin. (4) se vor aduce la cunoștința persoanelor interesate prin publicarea unui anunț într-un ziar local.

(6) În situația în care, drept consecință a revizuirii studiului de fezabilitate, a definitivării proiectului tehnic sau a detaliilor de execuție, amplasamentul lucrării se modifică, expropriatorul va proceda la actualizarea datelor de identificare a imobilelor supuse exproprierii, prin întocmirea unor documentații cadastrale și actualizarea tabelelor prevăzute la alin. (4), cu respectarea reglementărilor în vigoare.

(7) Înainte de data începerii activității comisiei prevăzute la art. 18, un expert evaluator specializat în evaluarea proprietăților imobiliare, membru al Asociației Naționale a Evaluatorilor din România - ANEVAR, va întocmi un raport de evaluare a imobilelor expropriate pentru fiecare unitate administrativ-teritorială, pe fiecare categorie de folosință.

(8) Raportul de evaluare se întocmește avându-se în vedere expertizele întocmite și actualizate de camerele notarilor publici, potrivit art. 77¹ alin. (5) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Raportul de evaluare se întocmește sub coordonarea Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România.

ART. 12

(1) Imobilele proprietate privată necesare pentru relocarea utilităților, pentru drumurile tehnologice, drumurile temporare, drumurile ocolitoare, cele necesare grupilor de împrumut pentru asigurarea servituților aeronautice, precum și cele necesare pentru construcții hidrotehnice speciale și alte amenajări necesare protecției/realizării lucrării publice pot fi expropriate și se supun prevederilor prezentei legi.

(2) După publicarea hotărârii de expropriere se notifică deținătorii de utilități care au rețele amplasate în zona unde se vor desfășura lucrările de execuție în vederea realizării obiectivelor prevăzute în prezenta lege ca în termen de 5 zile să înceapă procedurile necesare în vederea eliberării amplasamentului prin devierea/protejarea rețelelor pe care le dețin în termenul convenit cu expropriatorul.

(3) În cazul identificării de rețele de utilități ulterior începerii lucrărilor de execuție în vederea realizării obiectivelor prevăzute în prezenta lege, deținătorii de utilități menționați mai sus vor fi notificați ca în termen de 5 zile să înceapă procedurile necesare în vederea eliberării amplasamentului prin devierea/protejarea rețelelor pe care le dețin.

(4) În cazul devierii rețelelor electrice de înaltă, medie și joasă tensiune datorită lucrărilor de execuție în vederea realizării obiectivelor prevăzute în prezenta lege, titularul licenței pentru rețeaua care trebuie deviată va avea drepturile și obligațiile conferite de art. 16-19 din Legea energiei electrice nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 13

(1) După recepția amplasamentului lucrării și a fiecărei documentații cadastrale de expropriere de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, prin unitățile sale teritoriale, aceasta are obligația de a transmite unităților administrativ-teritoriale lista încheierilor de respingere aferente imobilelor situate pe coridorul de expropriere. După transmiterea acestei liste se interzice emiterea de către autoritățile competente a oricărui aviz, acord, permis, autorizație cu privire la imobilele supuse exproprierii.

(2) Atât procedura de expropriere, cât și obiectivele de utilitate publică ce fac obiectul prezentei legi nu pot fi suspendate sau sistate la cererea vreunei persoane care invocă existența unor litigii privind posesia ori proprietatea imobilului expropriat.

(3) Dacă în termen de 2 ani de la data transmiterii listei încheierilor de respingere de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, prin unitățile teritoriale, expropriatorul nu obține, prin hotărâre a Guvernului, sau, după caz, potrivit legii, prin hotărâre a administrației publice locale sau județene, respective al Consiliului General al Municipiului București, aprobarea declanșării procedurilor de expropriere, toate interdicțiile prevăzute la alin. (1) încetează de drept și se radiază din oficiu din cartea funciară.

(4) În situația prevăzută la alin. (3), documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism, valabile la data declanșării procedurii de expropriere, își păstrează valabilitatea în condițiile în care au fost emise și pentru perioada pentru care au fost emise inițial, începând cu data la care interdicțiile prevăzute la alin. (1) și art. 30 încetează de drept.

ART. 14

Scoaterea, definitivă ori temporară, a terenurilor necesare pentru obiectivele de interes național, județean și local din circuitul agricol și, respectiv, din fondul forestier național se exceptează de la plata taxelor prevăzute la art. 92 alin. (4) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a taxelor și a celorlalte sume datorate potrivit art. 33 alin. (2) lit. h), art. 36 alin. (2), art. 41 și 42 din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare, și art. 42 alin. (3) lit. h) din Legea îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, republicată, cu completările ulterioare.

ART. 15

Secretarii unităților administrativ-teritoriale în care sunt situate imobilele expropriate, precum și notarii publici sunt obligați să comunice, în termen de 5 zile de la cererea expropriatorilor prevăzuți la art. 2, informațiile cu privire la deschiderea procedurilor succesoriale.

CAP. IV

Accesul la imobilele afectate de expropriere

ART. 16

(1) Deținătorii cu orice titlu ai imobilelor situate pe coridorul de expropriere, afectate de elaborarea documentației de urbanism, studiului de fezabilitate - varianta finală sau a documentațiilor topo-cadastrale, după caz, după o prealabilă și obligatorie înștiințare efectuată de către expropriator, sunt obligați să permită accesul pentru efectuarea măsurătorilor topografice, a studiilor geotehnice și a oricăror operațiuni necesare studiului de fezabilitate, precum și a studiilor de teren arheologice.

(2) Aceste dispoziții se aplică și pentru efectuarea măsurătorilor topografice necesare întocmirii planurilor, precum și pentru întocmirea rapoartelor de evaluare sau pentru orice alte activități necesare, prevăzute de prezenta lege.

ART. 17

Autoritățile administrației publice locale și forțele de ordine publică sunt obligate să își dea concursul pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor art. 16.

CAP. V

Funcționarea comisiei de verificare a dreptului de proprietate sau a altor drepturi reale și acordarea despăgubirilor

ART. 18

În termen de 5 zile de la emiterea deciziei de expropriere, expropriatorul numește comisia de verificare a dreptului de proprietate ori a altui drept real în temeiul căruia cererea a fost formulată și constată acceptarea sau, după caz, neacceptarea cuantumului despăgubirii de către proprietar sau titularii altor drepturi reale asupra imobilului supus exproprierii.

ART. 19

(1) Plata despăgubirilor pentru imobilele expropriate se face în baza cererilor adresate de către titularii drepturilor reale, precum și de către orice persoană care justifică un interes legitim.

(2) Cererea pentru plata despăgubirilor va conține numele și prenumele titularilor drepturilor reale, adresa de domiciliu și actele doveditoare referitoare la existența drepturilor reale asupra bunului imobil expropriat. Cererea, împreună cu documentele doveditoare, originale și/sau copii legalizate, va fi depusă în termen de 10 zile de la data aducerii la cunoștința publică, prin afișare la sediul consiliului local pe raza căruia se află imobilul.

(3) Dovada dreptului de proprietate și a celorlalte drepturi reale asupra imobilelor expropriate se face prin orice mijloace de probă admise de lege, inclusiv în zonele în care se aplică Decretul-lege nr. 115/1938 pentru unificarea dispozițiilor referitoare la cărțile funciare, cu modificările ulterioare, în funcție de modalitatea de dobândire a drepturilor - convențională, judiciară, legală, succesorală, înțelegând prin dobândire și constituirea sau reconstituirea dreptului de proprietate în temeiul unor legi speciale.

(4) La cererea comisiei prevăzute la art. 18 solicitantul are obligația să completeze documentația depusă privind calitatea de titular al dreptului real pentru care solicită despăgubirea, în termen de 15 zile de la solicitare. În caz contrar, comisia prevăzută la art. 18 va consemna într-un cont bancar deschis pe numele solicitantului despăgubirea, însă eliberarea acesteia se va face numai la data la care solicitantul își va dovedi dreptul, în condițiile prezentei legi.

(5) În cazul în care titularii drepturilor reale nu depun cererea și/sau documentele doveditoare, potrivit prevederilor alin. (1) și (2), expropriatorul va notifica acestora sumele propuse pentru plata despăgubirilor și le va consemna într-un cont bancar deschis pe numele expropriatului. Despăgubirile vor fi eliberate în condițiile prezentei legi.

(6) În cazul în care despăgubirile referitoare la același imobil sunt cerute în concurs sau în contradictoriu de mai multe persoane aparent îndreptățite, despăgubirile se vor consemna pe numele tuturor, urmând să fie împărțite potrivit legii civile. Despăgubirea va fi eliberată numai titularilor drepturilor dovedite prin acte autentice și hotărâri judecătorești definitive și irevocabile sau prin certificatul de moștenitor eliberat de notarul public. Eventualele litigii amână eliberarea despăgubirilor consemnate.

(7) În situația în care imobilele expropriate sunt proprietatea unei persoane decedate, despăgubirea se va consemna pe seama defunctului. Despăgubirile vor fi eliberate numai succesorilor care își vor dovedi calitatea cu certificatul de calitate de moștenitor, certificatul de moștenitor sau cu hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă.

(8) În situația în care imobilele expropriate fac obiectul unei succesiuni, iar succesorii nu sunt cunoscuți sau nu pot prezenta certificat de moștenitor, dacă procedura succesorală este deschisă, despăgubirea se va consemna pe seama succesiunii. În ipoteza în care procedura succesorală nu este deschisă, un reprezentant al expropriatorului este îndreptățit să solicite informații asupra deschiderii succesiunii, iar suma reprezentând despăgubirile va fi consemnată într-un cont distinct, pe seama succesiunii. Despăgubirile vor fi eliberate numai succesorilor care își vor dovedi calitatea cu certificatul de moștenitor sau cu hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă.

(9) Prin derogare de la prevederile art. 21 alin. (5) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, imobilele pentru care s-au formulat notificări de restituire, care fac parte din coridorul de expropriere, sunt expropriate în condițiile prezentei legi sau, după caz, transferate în domeniul public al statului și în administrarea autorităților prevăzute la art. 2.

(10) În cazul altor situații litigioase decât cele prevăzute la alin. (5) și (6), sumele aferente exproprierii se consemnează pe numele persoanelor aflate în litigiu, urmând a fi plătite în condițiile prezentei legi.

(11) În cazul în care titularul sau unul dintre titularii dreptului real, aflați în concurs, nu este de acord cu despăgubirea stabilită, suma reprezentând despăgubirea se consemnează pe numele titularului sau, după caz, al titularilor. Despăgubirea va fi eliberată în baza cererii formulate în acest sens, însoțită de acte autentice sau de hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă de stabilire a cuantumului despăgubirii ori, după caz, de declarația autentică de acceptare a cuantumului despăgubirii prevăzute în hotărârea de stabilire a despăgubirii.

(12) Identificarea imobilelor expropriate, aflate în litigiu, se va face numai în sistem național de coordonate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 20

Hotărârea de stabilire a cuantumului despăgubirii emisă în condițiile prezentei legi se comunică solicitantului, precum și celorlalți titulari ori, după caz, titulari aparenti, se afișează în extras la sediul consiliului local pe raza căruia se află situat imobilul expropriat și în extras pe pagina proprie de internet a expropriatorului.

ART. 21

În termen de cel mult 90 de zile de la data emiterii hotărârii de stabilire a cuantumului despăgubirilor, expropriatorul efectuează, prin transfer bancar sau numerar, plata despăgubirilor către titularii drepturilor de proprietate asupra imobilelor expropriate sau consemnarea acestora, potrivit prevederilor prezentei legi.

ART. 22

(1) Expropriatul nemulțumit de cuantumul despăgubirii prevăzute la art. 19 se poate adresa instanței judecătorești competente în termenul general de prescripție, care curge de la data la care i-a fost comunicată hotărârea de stabilire a cuantumului despăgubirii, sub sancțiunea decăderii, fără a putea contesta transferul dreptului de proprietate către expropriator asupra imobilului supus exproprierii, iar exercitarea căilor de atac nu suspendă efectele hotărârii de stabilire a cuantumului despăgubirii și transferului dreptului de proprietate.

(2) Termenul în care moștenitorii expropriatului defunct se pot adresa instanței judecătorești curge de la data acceptării succesiunii.

(3) Acțiunea formulată în conformitate cu prevederile prezentului articol se soluționează potrivit dispozițiilor art. 21-27 din Legea nr. 33/1994 privind exproprieria pentru cauză de utilitate publică, în ceea ce privește stabilirea despăgubirii.

(4) Atât procedura de expropriere, cât și obiectivele de utilitate publică ce fac obiectul prezentei legi nu pot fi suspendate sau sistate la cererea vreunei persoane care invocă existența unor litigii privind posesia ori proprietatea imobilului expropriat.

ART. 23

(1) Cererile adresate instanței judecătorești pentru stabilirea, în contradictoriu cu statul român sau cu unitățile administrativ-teritoriale, după caz, a dreptului la despăgubire pentru expropriere și a cuantumului acesteia sunt scutite de taxa judiciară de timbru și sunt de competența instanțelor de drept comun.

(2) Prevederile alin. (1) nu sunt aplicabile litigiilor având ca obiect stabilirea dreptului de proprietate ori a altui drept real asupra imobilelor expropriate.

(3) Cheltuielile necesare pentru realizarea expertizelor de evaluare a cuantumului despăgubirilor cuvenite ca urmare a exproprierii în cadrul litigiilor prevăzute la alin. (1) vor fi avansate în conformitate cu procedura de drept comun.

CAP. VI

Avize, acorduri, certificate și autorizații

ART. 24

(1) Documentațiile pentru eliberarea certificatelor de urbanism necesare realizării lucrărilor prevăzute la art. 1 se depun de către expropriator.

(2) Certificatele de urbanism pentru lucrările ce fac obiectul prezentei legi se eliberează și se comunică expropriatorului, în termen de 10 zile calendaristice de la data depunerii documentației.

(3) Avizele, acordurile, permisele și autorizațiile solicitate prin certificatele de urbanism, cu excepția acordului de mediu, vor fi eliberate și comunicate expropriatorului în termen de 15 zile calendaristice de la data depunerii documentației pentru eliberarea lor.

(4) Autorizația de construire pentru lucrări, în toate cazurile, se emite imediat, potrivit art. 7 alin. (16) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(5) În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2003 privind procedura aprobării tacite, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 486/2003, cu modificările și completările ulterioare, certificatele de urbanism, avizele, acordurile, permisele și autorizațiile se consideră acordate, cu excepția acordului de mediu, dacă acestea nu au fost transmise către expropriator în termenele prevăzute la alin. (2)-(4).

ART. 25

(1) În cazul aprobării tacite a certificatelor de urbanism, avizelor, acordurilor, permiselor și autorizațiilor, autoritățile competente sunt obligate să emită documentul oficial în termen de 5 zile lucrătoare de la data aprobării tacite.

(2) Proiectele cuprinse în programul Ministerului Transporturilor, Departamentului pentru proiecte de infrastructură și investiții străine, Ministerului Mediului și Schimbărilor Climatice, Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerului Economiei, Ministerului Finanțelor Pubice și Agenției Naționale pentru Resurse Minerale sau în cele ale autorităților administrației publice județene și locale, privind dezvoltarea de obiective de interes național, respectiv de interes județean și local, sunt scutite de taxele către Inspectoratul de Stat în Construcții prevăzute de Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare, și de Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 26

Certificatele de urbanism, avizele, acordurile, permisele sau autorizațiile sunt valabile până la finalizarea executării lucrărilor pentru care au fost eliberate, respectiv până la eliberarea procesului-verbal de recepție finală a lucrărilor.

ART. 27

Sunt scutite de la plata taxelor, tarifelor, precum și a oricăror altor sume datorate bugetului de stat sau bugetelor locale serviciile privind înregistrarea, recepționarea documentațiilor cadastrale și serviciile aferente procedurii de intabulare pentru terenurile necesare realizării obiectivelor de interes național, județean și local.

CAP. VII

Dispoziții referitoare la imobilele aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale

ART. 28

(1) Bunurile imobile, proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, care sunt afectate de lucrările de utilitate publică trec, în condițiile legii, în proprietatea publică a statului și în administrarea reprezentanților expropriatorilor, în termen de 30 de zile de la înștiințarea unității administrativ-teritoriale. Fac excepție de la prevederile prezentului alineat lucrările de construcție de drumuri de interes județean și cele aferente dezvoltării aeroporturilor de interes local.

(2) Bunurile imobile trecute în proprietatea publică a statului și în administrarea expropriatorilor, conform prevederilor alin. (1), pot fi transferate, după finalizarea lucrărilor, în proprietatea unităților administrativ-teritoriale și în administrarea autorităților administrației publice locale și nu pot fi înstrăinate pe perioada existenței lucrărilor de utilitate publică.

(3) În cazul bunurilor imobile aflate în proprietatea publică sau privată a statului și în administrarea instituțiilor publice, institutelor de cercetare-dezvoltare, regiilor autonome, precum și a oricăror altor autorități publice înființate prin legi speciale, în vederea realizării obiectivelor de importanță națională prevăzute în prezenta lege, transferul dreptului de administrare se efectuează prin hotărâre a Guvernului, în termen de maximum 15 zile de la data aprobării indicatorilor tehnico-economici ai obiectivelor.

(4) În cazul bunurilor aflate în proprietatea privată a comunelor, orașelor, municipiilor și județelor, transferul dreptului de proprietate operează în condițiile prezentei legi, după consemnarea sumelor individuale.

CAP. VIII

Dispoziții finale

ART. 29

(1) Actele juridice care se încheie după data afișării hotărârii privind cuantumul despăgubirii sunt lovite de nulitate absolută.

(2) Începând cu data publicării hotărârii prevăzute la art. 5 alin. (1), actele juridice prin care se face trecerea din extravilan în intravilan, precum și cele prin care se face trecerea din domeniul public în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale, referitoare la imobilele expropriate, potrivit studiului de fezabilitate, sunt lovite de nulitate absolută.

ART. 30

(1) Orice avize, acorduri, permise sau autorizații emise unor terțe persoane pentru imobilele expropriate de la data avizării de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, prin unitățile sale teritoriale, a documentațiilor cadastrale sunt lovite de nulitate absolută.

(2) Neeliberarea în termenele stabilite prin prezenta lege a certificatelor de urbanism, avizelor, acordurilor, permiselor și a autorizațiilor de către autoritățile în a căror sarcină cade eliberarea lor se sancționează cu amendă cuprinsă între 5.000 lei și 10.000 lei.

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor se fac de către prefect, în calitatea sa de autoritate publică, reprezentant al Guvernului pe plan local.

(4) Dispozițiile prezentului articol se completează în mod corespunzător cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(5) În situația în care, din cauza lipsei unui aviz, acord, permis sau a unei autorizații, constructorii înregistrează întârzieri în executarea obiectivelor definite la art. 2 alin. (1), valoarea daunelor pretinse de către aceștia va fi suportată de instituțiile care se fac vinovate de depășirea termenelor stabilite de prezenta lege.

(6) Dispoziția prevăzută la alin. (5) se aplică și în cazul eliberării unui aviz, acord, permis sau a unei autorizații unor terțe persoane pentru imobilele expropriate în condițiile alin. (1).

ART. 31

Orice documentație tehnică sau de evaluare realizată ori aflată în curs de realizare anterior intrării în vigoare a prezentei legi se consideră valabilă.

ART. 32

În cazul procedurilor de expropriere aflate în curs de desfășurare, pentru continuarea realizării obiectivelor, se aplică prevederile prezentei legi.

ART. 33

Ministerul Transporturilor, Departamentul pentru proiecte de infrastructură și investiții străine, Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor Pubice și Agenția Națională pentru Resurse Minerale vor elabora normele metodologice de punere în aplicare a prezentei legi, care vor fi aprobate prin hotărâre a Guvernului, cu avizul Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

ART. 34

Dispozițiile prevăzute mai sus se completează în mod corespunzător cu prevederile Legii nr. 33/1994, precum și cu cele ale Codului civil și ale Codului de procedură civilă, în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei legi.

ART. 35

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) Legea nr. 407/2005 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de reabilitare și extindere a infrastructurii feroviare publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 5 ianuarie 2006;

b) Legea nr. 85/2007 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de dezvoltare a infrastructurii aeroportuare la "Aeroportul Internațional Henri Coandă - București", publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 5 aprilie 2007;

c) Legea nr. 198/2004 privind unele măsuri prealabile lucrărilor de construcție de drumuri de interes național, județean și local, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 31 mai 2004, cu modificările și completările ulterioare;

d) Legea nr. 106/2008 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică a terenurilor necesare lucrărilor miniere pentru exploatarea zăcămintelor de lignit, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 369 din 14 mai 2008;

e) orice dispoziții contrare.

Prevederile Art. III din Legea nr. 229 din 15 iulie 2013 :

Art. III

În cazul în care declararea utilității publice nu a fost urmată de realizarea scopului pentru care a fost declarată, utilitatea publică se consideră încetată de drept astfel :

a) la data intrării în vigoare a prezentei legi, în cazul utilității publice declarate anterior, dacă de la declararea utilității publice și până la data intrării în vigoare a prezentei legi au trecut cel puțin 2 ani;

b) la împlinirea unui termen de 2 ani calculate de la data declarării utilității publice, dacă declararea a intervenit la mai puțin de 2 ani înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi sau intervine după intrarea ei în vigoare. Fac excepție imobilele care la data declarării utilității publice se aflau sau, ulterior acesteia, au intrat prin orice modalitate în domeniul public sau privat al statului ori în proprietatea privată a comunelor, orașelor, municipiilor sau județelor.